ringere end Mænd, og paa Kvinders usle Lønforhold i det Hele, omtaler Miss Pankhurst de uhyggelige Tilstande, der hersker og tolereres indenfor Handel med Mælk i London, Tilstande, som i Forbindelse med den megen Fattigdom koster mangt et lille Barn Livet — ogsaa her trænges der til Reformer, der kræver Kvindens Hjælp, om de skal løses. I Ægteskabslovgivningen, i Lovgivning vedrørende hvid Slavehandel og Prostitutionsforhold, i saa at sige hver eneste Lov har Manden sat sit Stempel og Englands Kvinder vil slette dette Stempel, — til deres egen, til Mandens og til kommende Slægters Gavn.. De har ved en fredelig og lovlydig Agitation i ca. 50 Aar prøvet paa at skaffe sig Ret hertil. Man har udlet, haanet og overset dem. Taalmodig har de set deres Masse-Andragender med Masse-Underskrifter gaa i Papirkurven. Uden at knurre har de afventet det Øjeblik, da Tiden skulde blive „moden" for denne Reform. Man har holdt dem tilbage med Løfter og Trusler, — man havde det Held at berøve dem Modet, og Bevægelsen slappedes stadig mere og mere indtil 1905, da Regeringen erklærede Kvinderne aaben Krig, da Regeringen paabegyndte det, der kaldes for „Millitante Methoder", da Regeringens Repræsentant paa et Møde i Manchester nægtede at besvare Kvindernes Spørgsmaal om hans Stilling til Valgretten og lod dem kaste ud af Mødesalen. Fra det Øjeblik er der kommen Liv i Bevægelsen, og nu kan den ikke dræbes eller holdes nede.

Da det gik op for Magthaverne, at der maatte regnes med Bevægelsen, begyndte de at forlange Beviser for, at den var til Stede.

„Vis os et ordentligt stort Friluftsmøde, saaledes som vi kender dem fra Mændenes Agitation," sagde man. — Det største Møde, der har været holdt af Mænd, er paa 72,000 Mennesker. Kvinderne samledes til et Møde paa ¾ Million i Hyde Park.

„Vis os en ordentlig Procession af Kvinder, der kræver Valgretten," lød det næste Krav. „Hvis 1000 Kvinder vil gaa i Procession, vil vi tro jer." 50,000 Kvinder svarede med at vandre lovlydigt og stille gennem Londons Gader. Og dog havde en af Ministeriets mere ukendte Ministre Mod til herefter at erklære, at der ikke var nogen populær Bevægelse til Stede for Kvinders Valgret. „Det ulmer ikke saadan som, da Mændene i deres Raab om Valgret brændte Nottingham Slottet."

Nu flammer Kvinders Krav gennem Ildebrande Landet over, og man vredes paa — — os! Ikke paa dem, der har ophidset os, drevet os ud i denne frygtelige Kamp! Vi har aldrig forgrebet os paa Menneskeliv som Mændene i sin Tid, for vi anser disse for mere værd end Breve og Vinduesruder!

2500 Kvinder har nu efterhaanden ladet sig fængsle. Vi har forlangt samme Behandling i Fængslet som der blev andre politiske Forbrydere til Del. Man har afslaaet dette. Vi har svaret med at nægte at spise Man har i ugevis tvungen Næring os ved Hjælp af et Rør. Da den offentlige Mening antog ubehagelige Former overfor dette Barbari, vedtog man i Aar det, vi kalder for „Kat-og-Mus-Loven". I Stedet for at tvangsmade os, slipper man os ud, naar vi er ved at dø af Sult, for at fange os igen, naar vi er kommen lidt til Hægterne. Jeg f. Eks. er en — — Mus.

Overalt undertrykkes vi. Der spilles Boldt med os og vor Skæbne, og vi er efterhaanden kommen dertil, at vi tror og véd, at Oprør mod dette Tyranni, er Lydighed mod Gud. Vi føler os overbevist om, at Retten er paa vor Side. Vi har Penge, Udholdenhed og Mod, og vi viger ikke for noget andet end Døden.

Et godt Hjem bygges af en god Fader og en god Moder. En god Stat bygges af gode Mænd og gode Kvinder.

Kampen har kaldt de bedste af Englands Kvinder frem. Den er tung, men paa vor Side kæmper alligevel de bedste Mænd.

Kvinderne og Grundlovsændringen.

—o—

Endelig falder der dog ogsaa fra Mændenes Side et Ord til Værn for Kvindernes Medbestemmelsesret, som visse Mænd i deres Iver for at faa saa meget som mulig med ind i det foreliggende Grundlovsforslag, med den elskværdigste Ugenerthed synes ganske at have slaaet en Streg over i Overensstemmelse med det gamle Ord: „Ska' der være Gilde, saa la' der være Gilde."

Pastor Morten Larsen skriver i Højskolebladet følgende, som er ganske i Traad med Tankegangen i min Artikel i sidste Nummer af Kvinden og Samfundet om det J. C. Christensenske Forslag til en Grundlovsændring:

„Jeg har nemlig endnu ikke nævnt det, der taler stærkest imod at afgøre denne Sag (Statens og Kirkens Forhold til hinanden) nu, som af Hr. Christensen foreslaaet. Selv om den kunde blive afgjort i en nær Fremtid sammen med det Grundlovsforslag, som nu i flere Aar har staaet paa Dagsordenen, vilde det være i høj Grad urigtigt og uretfærdigt. Over Halvdelen af de voksne Mennesker, som bor i Danmark, vilde nemlig ingen som helst Indflydelse faa paa Afgørelsen. Var det saa endda den Halvdel, som har mindst kirkelig Sans, men det kan ingenlunde siges med Rette. Kvinderne, som jeg tænker paa, har — efter alt at dømme — mindst lige saa stærk kirkelig Sans som Mændene. Derfor, Hr. J. C. Christensen, tøv lidt, til Kvinderne faar et Ord med i Laget. Før den Tid er Folket ikke modent til at løse dette Spørgsmaal."

— — —

Under Finanslovens første Behandling den 9. Oktober udtalte Ordføreren for det radikale Venstre, Pastor Povlsen, Hvilsager, at det vilde være en blodig Uret mod Kvinderne, om Spørgsmaalet om Forholdet mellem Stat og Kirke blev afgjort, forinden de havde faaet Valgret.

—*e* —*e*.